

Participatietraject gemeente Woudenberg

Gemeente
Woudenberg

Inhoud

1. Klankbordgroep.....	3
1.1. Conclusies van de eerste klankbordgroep bijeenkomst	3
1.2. Conclusies van de tweede klankbordgroep bijeenkomst.....	4
2. Samenwerkssessies.....	4
2.1. Eerste samenwerkssessie	4
2.2. Tweede samenwerkssessie	4
2.3. Conclusies zon en wind samenwerkssessies.....	5
3. Meepraten via digitaal platform	5
3.1. Enquête	6
3.2. Conclusies digitale platform.....	6
4. Uitkomsten participatietraject per deelgebied	8
4.1. Uitkomsten Zon participatietraject	8
4.1.1. Gebied A.....	9
4.1.2. Gebied B.....	9
4.1.3. Gebied C.....	9
4.1.4. Gebied D.....	9
4.1.5. Gebied E	10
4.1.6. Gebied F	10
4.1.7. Gebied G.....	10
4.1.8. Gebied H.....	10
4.2. Uitkomsten wind participatietraject	10
4.2.1. Gebied C1 <i>Afwegingen vanuit participatie</i>	10
4.2.2. Gebied C3	11
4.2.3. Gebied F.....	11
4.2.4. Locatie G	11
4.2.5. Locatie A12	11
Bijlage 1: enquête zon en wind Woudenberg	12

Participatietraject gemeente Woudenberg

Het participatietraject dat aan de basis ligt van dit afwegingskader zon en wind bestaat uit drie onderdelen:

1. Twee bijeenkomsten met de klankbordgroep die voor dit traject is opgezet
2. Twee samenwerkingsessies met inwoners van Woudenberg over de argumenten voor en tegen zonneparken en windturbines
3. De mogelijkheid om inspraak te geven op het online platform zonenwindwoudenberg.nl

Deze drie elementen worden samengevoegd in het laatste onderdeel waar de uitkomsten van het participatietraject per gebied beschreven worden.

De winst van het participatietraject is dat sommige bestaande opvattingen over (gebrek aan) locatie en opvattingen over zon en wind bevestigd konden worden. Daarnaast is er in dit participatietraject meer nuance toegebracht aan de opvattingen over duurzame energieopwekking in de gemeente.

Naast dat dit participatietraject is uitgevoerd moet de noodzaak voor zon en wind op land onderzocht (blijven) worden. De vraag of de bijdrage, die geleverd moet worden om de landelijke doelstelling van het klimaatakkoord te halen nog gelijk blijft moet ook na oplevering van de uitkomsten van het participatietraject (mei 2022) worden bekeken.

1. Klankbordgroep

Om tijdens het proces input te krijgen en tijdig signalen en behoefte vanuit de samenleving te ontvangen, is er een klankbordgroep opgezet. Aan de sessies namen LTO Gelderse vallei, Stichting Duurzaam Woudenberg, energiecoöperatie 'Zon op Woudenberg', bedrijvenkring Scherpenzeel Woudenberg. Aan de 2^e sessie nam tevens een afgevaardigde van de inwoners van Woudenberg deel. De inbreng is gebruikt ter voorbereiding van de samenwerkingsessies, maar is wel vertrouwelijk behandeld.

De vertegenwoordigers van deze partijen zijn via een persoonlijke brief of mail vanuit de gemeente uitgenodigd om deel te nemen aan de klankbordgroep. We gingen in gesprek over de locaties voor zon en wind. De partijen werden geïnformeerd over de huidige stand van zaken en de plannen. Vervolgens vroegen we naar hun mening, wensen en bedenkingen vanuit hun eigen expertise. Gedurende het proces is de klankbordgroep drie keer geraadpleegd. De eerste bijeenkomst op 4 oktober 2021 vond fysiek plaats in het gemeentehuis. De tweede bijeenkomst op 13 december 2021 vond digitaal plaats vanwege de coronamaatregelen. De derde keer is de klankbordgroep gevraagd om feedback te geven op het concept afwegingskader.

1.1. Conclusies van de eerste klankbordgroep bijeenkomst

In de eerste samenwerkingsessie kwam naar voren dat het onderwerp grootschalige duurzame energieopwekking nog niet echt leeft. Inwoners van Woudenberg zijn nog niet erg betrokken bij het thema, aangezien het nog niet concreet genoeg is. De verwachting was dat inwoners pas meer betrokken zullen worden als zij belang erbij hebben, wanneer er bijvoorbeeld concrete initiatieven ontstaan die invloed hebben op de directe leefomgeving.

Volgens deelnemers van de klankbordgroep willen inwoners van Woudenberg namelijk wel dat de gemeente verduurzaamt, maar zijn er nu nog een hoop onzekerheden en is het ingewikkeld om voor elkaar te krijgen. Ontzorgen is daarbij belangrijk. Inwoners dienen stap voor stap in het proces begeleid te worden.

Daarnaast werd er regelmatig over zon op dak gesproken. Het was volgens de klankbordgroep belangrijk dat gemeenten hier een goed beleid voor hebben. Volgens inwoners, maar ook agrariërs geldt dat daken eerst vol moeten liggen voordat zij verder willen kijken naar grootschalige vormen van duurzame energieopwekking. Wanneer er een duidelijk verhaal is over dit onderwerp zal dit vertrouwen geven voor volgende stappen in de energietransitie, zoals windenergie.

1.2. Conclusies van de tweede klankbordgroep bijeenkomst

In de tweede klankbordgroep bijeenkomst keken we terug naar de eerste samenwerksessie met de inwoners van Woudenberg, de reacties naar aanleiding van die sessie en keken we vooruit naar de tweede samenwerksessie.

De leden van de klankbordgroep gaven aan dat het voor inwoners belangrijk is dat zij een zo goed mogelijk beeld van de context kunnen vormen. Bijvoorbeeld door te benoemen dat het spoor grootschalige opwek anders is dan het spoor energiebesparing. Maar ook door helder te maken waarvoor dit afwegingskader is en welk doel het dient. Inwoners moeten geïnformeerd worden over de energievraag en hoe deze vraag vertaald wordt naar het aantal hectares zon en aantallen windturbines. De potentie voor zon op dak moet hier ook in opgenomen worden, zodat duidelijk is welk gedeelte van de energievraag opgevuld kan worden met zon op dak. Ten tijde van het participatietraject wordt de mening gedeeld dat inwoners niet verwachten dat er daadwerkelijk wat gaat gebeuren. De plannen liggen nog te ver in de toekomst.

Tot slot gaven de leden van de klankbordgroep aan dat er gelet moet worden op de inpassing van grootschalige opwekking in het landschap. Er is namelijk beperkte ruimte in Woudenberg, waardoor grond erg gewild is, onder andere bij agrariërs. Grond is dus lastig beschikbaar te maken voor zonneparken. Daarnaast worden zonneparken doorgaans niet als esthetisch ervaren. Dus ook in dit kader is het belangrijk dat er goed wordt nagedacht over de inpassing van zonneparken in het landschap.

De conclusies uit de klankbordgroep zijn meegenomen in de voorbereiding van de tweede samenwerksessie. De presentatie is aangepast, zodat de genoemde punten duidelijk terugkwamen en helder waren voor de deelnemers.

2. Samenwerksessies

Er zijn twee samenwerksessies georganiseerd op 26 oktober 2021 (fysiek) en 14 december 2021 (digitaal). Het doel van deze sessies was om inwoners te informeren en te betrekken bij het proces. De informatie die tijdens de sessies en op het platform is gedeeld, hebben we hier samengevat.

2.1. Eerste samenwerksessie

Tijdens de eerste samenwerksessie zijn inwoners geïnformeerd over de aanleiding van dit traject en waarom het belangrijk is om het gesprek over zon- en windenergie te voeren. Er waren ongeveer 35 deelnemers. Dit waren onder andere inwoners en betrokkenen vanuit de politiek, gemeente, klankbordgroep en andere organisaties. Samen met de deelnemers keken we naar de opties voor zon en wind in de toekomst. De deelnemers werden onderverdeeld in kleinere groepen om gebieden op de kaart aan te wijzen die wel of niet geschikt zijn voor de grootschalige opwekking van zon- en/of windenergie en het gesprek daarover te voeren. Deelnemers gaven aan dit lastig te vinden aangezien zij niet over andermans grond wilden beslissen. De uitkomsten per gebied zijn later in dit document te lezen. Tijdens deze bijeenkomst gaven we ook uitleg over het online platform dat na de bijeenkomst gelanceerd zou worden.

2.2. Tweede samenwerksessie

Tijdens de tweede samenwerksessie zijn we weer met deelnemers in gesprek gegaan over grootschalige zonne- en windenergie. Daarnaast deelden we de resultaten uit de eerste samenwerksessie en de tussentijdse resultaten van het digitale platform. Er waren ongeveer 40 deelnemers. Een deel van de inwoners was niet aanwezig bij de eerste bijeenkomst. De tweede bijeenkomst was zo ingericht dat deelnemers gelijk mee konden doen. Een van de doelen was om meer gedetailleerde input op te halen over de argumenten voor/tegen wind en zon, hierover is in verschillende break-out rooms in kleinere groepen het gesprek gevoerd. De bijdragen van de deelnemers is vervolgens weer verwerkt op het digitale platform. De uitkomsten per gebied zijn later in dit document te lezen.

Ingezette communicatiemiddelen voor de samenwerkingsessies:

- LinkedIn/Facebook/Twitter-berichten geplaatst op de pagina van gemeente Woudenberg
- Digitale nieuwsbrief inwoners
- Aankondiging op de website van de gemeente Woudenberg
- Twee krantenartikelen
- Een video van de wethouder, verspreid op 12 november 2021

In totaal zijn er via de social media kanalen van de gemeente 21 berichten gepubliceerd. Met een totaal aantal gerealiseerde views van 66.791. In de bijlage 'Social berichten en sentiment' een breed overzicht van de berichten en het sentiment. Hieruit is af te lezen welke berichten er waar en wanneer gepubliceerd zijn, het aantal views en of er 'discussie' heeft plaatsgevonden op het bericht.

2.3. Conclusies zon en wind samenwerkingsessies

Uit de samenwerkingsessies kwam naar voren dat inwoners weinig ruimte zien voor zon en wind in de gemeente. Mocht er in de toekomst wel een ontwikkelaar komen die een zonnepark of windturbine wil realiseren dan is het belangrijk onderstaande punten uit de samenwerkingsessie mee te nemen.

Zonneparken

- Focus op zon op dak
- Wees zorgvuldig en terughoudend met zon op landbouwgrond

Windturbines/windturbineparken

- Eventuele mogelijkheden voor wind langs de A12 (wordt momenteel onderzocht)
- Windturbines mogen niet tot overlast zorgen
- Er moet nog extra goed gekeken worden naar de mogelijkheden van wind in de natuur (sommigen zien dat juist als een locatie vanwege de ruimte. Anderen vinden juist dat natuur gespaard moet worden)

Combinatie zonnepark en windturbine(s)

- Goede inpassing in het landschap. Combinatie met wind en zon alleen als zon aan het zicht onttrokken wordt. Zonneparken in de randen van agrarisch gebied.

Algemeen

- Financiële participatie en lokaal eigendom
- Natuurgebieden kunnen ook zoekgebied zijn
- Duidelijke informatie dient verstrekt te worden. De feiten en risico's moeten helder zijn.

Deze resultaten (en de resultaten uit het digitale platform) hebben we verwerkt voor elk deelgebied. Per deelgebied is aangegeven wat de reactie vanuit het participatietraject is geweest.

3. Meepraten via digitaal platform

Om meer inwoners te bereiken hebben we in samenwerking met The Imagineers het online platform zonenwindwoudenberg.nl opgezet. Er is specifiek gekozen voor de inzet van een online platform als toevoeging op de fysieke samenwerkingsessies vanwege de coronasituatie. De uitkomsten van de samenwerkingsessies werden ook op het platform verwerkt. Daarnaast is een online platform laagdrempelig, toegankelijk, altijd bereikbaar en gemakkelijk te verspreiden. Op het platform konden inwoners meer informatie vinden over het project. Maar het primaire doel van het platform was om inwoners mee te laten praten door middel van het aanwijzen van gebieden die zij als geschikt of ongeschikt vonden voor wind of zon op de kaart van Woudenberg. Daarnaast konden inwoners een enquête invullen met vragen over duurzame energieopwekking. Het doel van het platform was brede inspraak van inwoners te faciliteren en er zo achter te komen welke gebieden

zij wel of niet geschikt zagen voor zon en wind. Het platform stond open van oktober 2021 tot en met december 2021.

3.1. Enquête

Voordat respondenten geschikte en ongeschikte locaties voor zon en wind op de kaart konden aangeven, werd er gevraagd een enquête in te vullen. De enquête is 97 keer ingevuld. Meer inwoners hebben de enquête ingevuld dan locaties aangewezen op de kaart. Dit kan mogelijk te maken hebben met dat inwoners het lastig vinden om gebieden aan te duiden als dit grondgebied is van een andere inwoner. Bovendien was het platform zo ingericht dat inwoners eerst naar de enquête geleid werden voordat ze bij de kaart aankwamen. Het idee hierachter was dat de enquête een introductie vormde op het onderwerp. De enquêtevragen zijn terug te vinden in bijlage 1.

De enquête gaf een indruk van de algemene opinie van de Woudenbergers over duurzaamheid en grootschalige hernieuwbare energieopwekking in Woudenberg. Hier moet wel de kanttekening bij geplaatst worden dat dit beeld gebaseerd is op de bijdrage van slechts een klein deel van de inwoners en geen representatieve afspiegeling is van de gehele Woudenbergse gemeenschap. Desalniettemin geeft het een waardevol inkijkje in de wensen en verwachtingen van inwoners.

De eerste vragen gingen over klimaatverandering, CO₂-uitstoot en duurzame energieopwekking in het algemeen. Het merendeel van de respondenten was het (*helemaal*) eens met de stellingen 'Ik vind klimaatverandering een belangrijk thema', 'ik vind dat CO₂-uistoot teruggedrongen moet worden' en 'ik vind duurzame energieopwekking belangrijk'. Daarbij gaven inwoners aan duurzame energieopwekking belangrijk te vinden en vinden zij dat Woudenberg ook een bijdrage moet leveren aan het lokaal opwekken van energie. De meningen verschilden bij de vraag of er voldoende ruimte in Woudenberg beschikbaar is voor het opwekken van hernieuwbare energie. Minder dan de helft van de respondenten zag voldoende beschikbare ruimte in de gemeente.

Vervolgens werden drie vragen voorgelegd over de belangrijke factoren om extra op te letten bij zonneparken en windturbines en de afweging van geschikte locaties voor deze vormen van hernieuwbare energieopwekking.

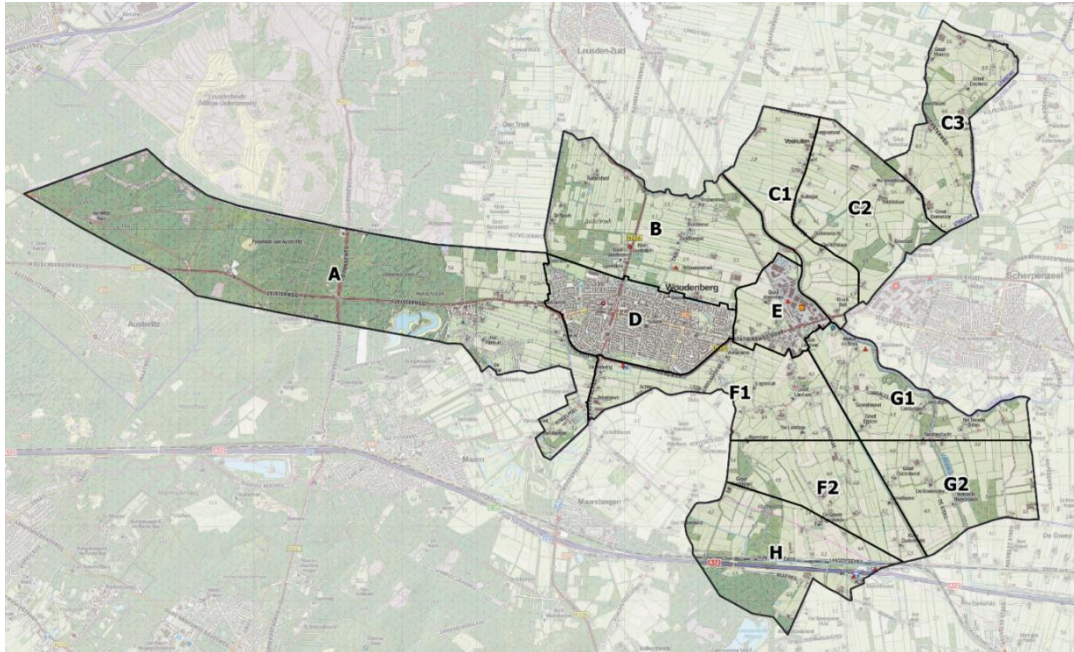
De belangrijkste afweging bij het kiezen van een locatie voor hernieuwbare energieopwekking is de inpassing in het landschap. Daarnaast vonden respondenten de aansluitingskosten en het combineren van zon en/of wind met infrastructuur belangrijk.

Specifiek voor zon werd aangegeven dat er gelet moet worden op de impact op de omgeving. Daarnaast is de locatie van het zonnepark belangrijk. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat respondenten aangaven dat daken eerst benut moeten worden en dat zon op land niet esthetisch is.

Wat betreft windturbines zijn respectievelijk de hoogte van de turbines, de locatie en het voorkomen van overlast belangrijke factoren om rekening mee te houden. Daarnaast gaven respondenten regelmatig aan niet staan te wachten op windturbines in de gemeente.

3.2. Conclusies digitale platform

De meningen over windturbines en zonneparken waren verdeeld. Er zijn via het digitale platform vaker belemmeringen benoemd voor zonneparken en windturbines dan kansen. Sommige inwoners gaven hierbij aan dat er onvoldoende ruimte is voor zonneparken in de gemeente. Wat betreft windturbines werden gezondheidsrisico's en milieuvervuiling voornamelijk als risico's genoemd. Andere inwoners gaven aan dat aangezien de energietransitie iets is wat ons allemaal raakt, we moeten kijken naar de scenario's van zon, wind of en combinatie die het beste uitpakt voor Woudenbergers. Uiteindelijk waren er 91 reacties voor zon binnen een bepaald gebied en 208 reacties tegen zon. Op gebied B, D en E kwamen de meeste reacties voor zon. Waarbij bij gebied B voor en tegen ongeveer gelijk was, bij D en E waren er meer reacties tegen dan voor. Op het gebied van wind werden er 77 voor en 217 tegen reacties gegeven op de getoonde gebieden. Voor wind kwamen de meeste reacties binnen op gebied A en H. Bij beide gebieden zijn de voor en tegen stemmen voor wind vergelijkbaar in aantal.

N.B.: de deelgebieden op de kaart zijn tijdens het proces verder opgesplitst om meer gedetailleerd de geschikte en ongeschikte gebieden voor zon en wind in kaart te brengen.

Randvoorwaarden van geschikte locaties voor zon en wind

Volgens de inwoners van Woudenberg die deelgenomen hebben aan de samenwerksessie(s) en/of hun mening hebben achtergelaten op het digitale platform kan een kansrijke locatie voor een zonnepark een plek zijn waar veel open ruimte is. Dit betekent dat er in dit gebied weinig woningen aanwezig zijn en/of het gebied geen of weinig bebouwing heeft.

Dezelfde voorwaarde geldt voor de eventuele plaatsing van windturbines: de turbines kunnen het best gebouwd worden in het buitengebied waar weinig mensen wonen. Windturbines moeten namelijk voldoende afstand van huizen hebben en kunnen volgens inwoners niet bij de bebouwde kom geplaatst worden. Een locatie die vaak als kansrijk genoemd werd was langs de A12. Op deze locatie zorgen windturbines namelijk voor de minste overlast in de beleving van de deelnemers.

Een andere voorwaarde is dat zonneparken esthetisch ingepast kunnen worden in het landschap, waardoor inwoners minder tot geen hinder ervaren. Ook windturbines kunnen enkel geplaatst worden op locaties waar het uitzicht van inwoners zo min mogelijk aangetast wordt. Met die argumentatie in het achterhoofd werd bebost gebied ook als kansrijke locatie aangewezen. Open velden werden echter ook als kansrijke locatie aangewezen, een redeneerlijn bleef daarbij uit.

Bovendien gaven inwoners aan liever geen landbouwgrond op te offeren aan zonneparken. Ook zien inwoners liever geen zonneparken in de buurt van de dorpskern, waardoor de velden het uitzicht kunnen 'vervuilen'.

Verder gaven deelnemers aan kansen te zien voor het combineren van zon en wind, om zo efficiënt met ruimte om te gaan.

Onderstaande locaties werden op het platform genoemd ervan uitgaande dat alle mogelijkheden voor zon op dak in bebouwd gebied al benut zijn en dat windturbines enkel op plekken gebouwd zijn die volgens de wet- en regelgeving mogelijk zijn.

Potentiële locaties:

- Aan de rand van de dorpskern
- Grens Scherpenzeel
- A12
- Ingepast randweg - geluidswal
- Heuvelrug vergt nader onderzoek, voor en tegen geluiden voor plaatsing zon en wind

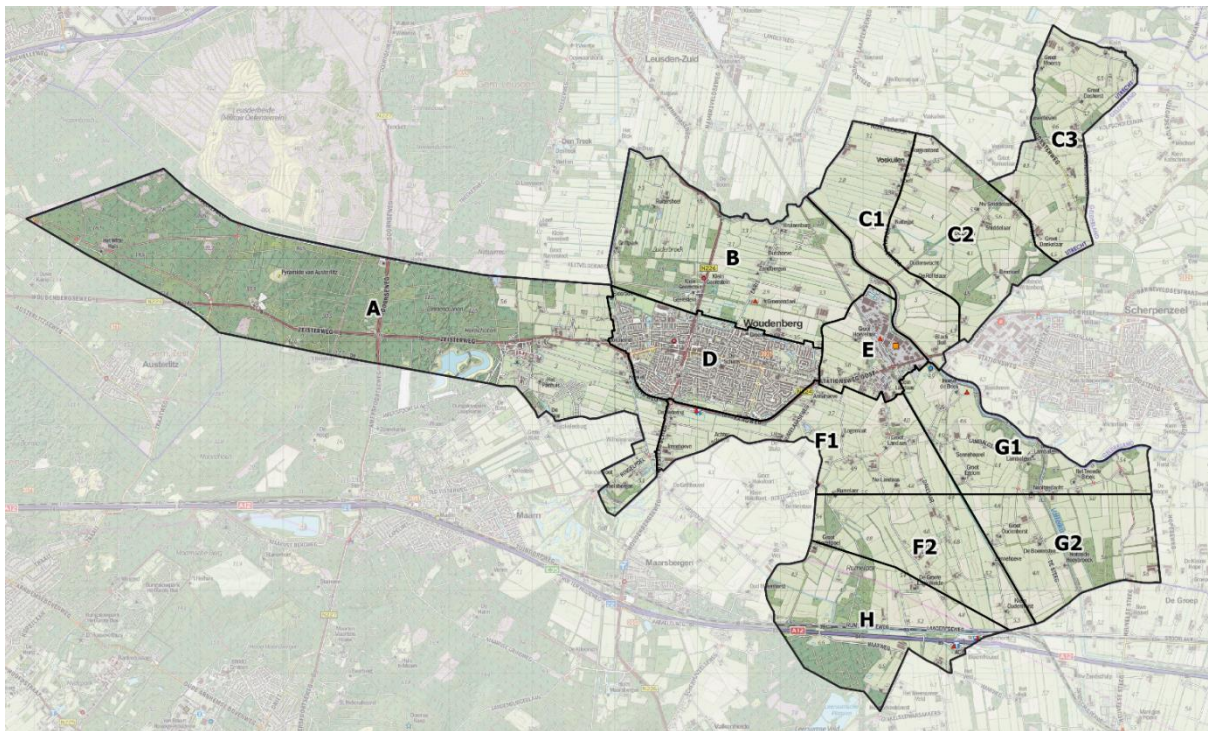
Niet geschikt:

- G2: nee vanwege afgesloten natuurgebied

Algemeen:

- Wind: geclusterd in plaats van verspreid
- Liever wind extra in plaats van zon
- Zon verspreid in plaats van geclusterd
- Zon in randen van agrarisch gebied
- Vraag naar lokaal eigendom

4. Uitkomsten participatietraject per deelgebied¹

Figuur 1: Indeling gebieden

4.1. Uitkomsten Zon participatietraject

De uitkomsten van de samenwerkingsessies, het digitale platform en de enquête die per gebied zijn aangegeven zijn gebundeld in onderstaande uitkomsten.

In het participatietraject is de gemeente Woudenberg opgedeeld in acht gebieden: A t/m H.

Tijdens het participatietraject zijn de deelnemers gevraagd om per gebied argumenten voor en tegen aan te geven waar zij wel of geen kansen zien. In de 2^e samenwerkingsessie waren C, F en G

¹ Bij het participatietraject waren verschillende stakeholders en belangengroepen aanwezig. Het draagvlak per argument verschilde. We hebben gekozen voor een algemene conclusie zonder onderscheid te maken tussen aantallen meningen per gebied.

opgedeeld (totaal 12 gebieden). Door het opdelen in gebieden is er beoogd om meer nuance in de afwegingen per gebied te krijgen.

Gezien de deelname in het participatieproject zijn niet alle hierna genoemde argumenten representatief. We zien wel een aantal argumenten meerdere keren terug komen. Dit betreffen 'Geen zon op landbouw (1), eerst daken (2), nadelige milieueffecten (3) en zorgen om esthetiek (4).

4.1.1. Gebied A

Afwegingen vanuit participatie

Vanuit participatie kwam de combinatie met vakantiepark de Heigraaf terug, waarbij geopperd werd dat de camping op die manier eigen energie kan opwekken. Daarnaast kwam hier terug dat als de ruimtevraag voor energie groot is, wellicht ook natuurgebied zou moeten inleveren, om zo agrarisch gebied te sparen. Al is een veelvoorkomende reactie dat naast het buitengebied, ook het natuurgebied niet ten koste moet gaan van zonneparken. De mogelijkheid om zonneparken tegen de natuur aan te realiseren werd wel vaker als mogelijkheid gezien. De Groene Contourgebieden vormen een goede middenweg en zien we als meest kansrijk gebied om een initiatief te beginnen. Ook waren er reacties die de Groene Contourgebieden te dicht bij het centrum vinden liggen voor zonneparken. De argumentatie daarbij is dat zonneparken dicht bij bebouwing niet wenselijk zijn.

4.1.2. Gebied B

Afwegingen vanuit participatie

Ook op dit gebied kwamen verschillende reacties. Het is een open gebied wat uitnodigt voor verdere ontwikkelingen. Zo is tijdens het participatietraject genoemd dat het in gebied B mogelijk is om een zonnepark goed in het landschap in te passen, dat weilanden een dubbele functie kunnen hebben of dat weilanden soms eigenlijk te nat zijn voor landbouw. Ook het verminderen van stikstof nabij het natuurgebied kwam terug, evenals de suggestie om een parkachtig zonnepark rond de manege.

Ook zijn er tegenargumenten ingebracht. De wens dat landbouwgrond geen plaats maakt voor zonneparken sluit aan bij de visie van Woudenberg, die veel waarde hecht aan haar landschap. Ook de zorgen over verstoring van het landschap kwamen terug, net als de zorg dat zonnepanelen nadelige effecten hebben voor het milieu.

4.1.3. Gebied C

Afwegingen vanuit participatie

Het participatietraject toont gemengde geluiden over dit gebied. Zo is er bijvoorbeeld benoemd dat het gebied als minder aantrekkelijk ervaren wordt, waardoor het minder erg gevonden wordt als hier zonneparken komen. Ook is genoemd dat hier wat nattere gronden liggen. Daarnaast wordt genoemd dat inpassen in de omgeving haalbaar is, onder andere inpassing langs het oude spoorgebied werd genoemd (ook al ligt het spoorgebied over meerdere gebieden). Ook wordt aangegeven dat er veel open ruimte is, wat door sommigen als een optie voor zonneparken gezien wordt.

Er is ook een geluid dat het niet wenselijk is om landbouwgrond in te zetten voor opwek of om het buitengebied niet verder onder druk te zetten. Hierbij worden schadelijke milieueffecten en de inbreuk op het landschap als redenen genoemd.

4.1.4. Gebied D

Afwegingen vanuit participatie

In het participatietraject werd vaak de voorkeur uitgesproken om eerst zonnepanelen op daken te realiseren en daarna pas te kijken of er locaties in het buitengebied nodig zijn. Zon op dak mag altijd gerealiseerd worden. Ook kwam er terug dat daken waar zonnepanelen liggen, wellicht méér gebruikt kunnen worden. Niet alleen voor eigen gebruik maar ook voor de gemeenschap. Ook zonnepanelen langs de N224 werd als mogelijkheid genoemd, in combinatie met een geluidswal. Als tegenargument werd vaak benoemd dat in de dorpskern geen ruimte zou zijn of dat het niet gewenst is om binnen het woongebied opwek te realiseren. Als redenen werd hierbij met name de aanblik genoemd.

4.1.5. Gebied E

Afwegingen vanuit participatie

Er is vanuit de deelnemers in het participatietraject veel animo voor zon op dak. Waarbij aangegeven wordt dat het daarnaast wenselijk is om daken op het bedrijventerrein ook verder te benutten. Dit draagt bij aan het conserveren van het buitengebied. Verder kwamen zorgen voor de milieueffecten naar voren. Vooral de zorg dat er geen ruimte voor grootschalige zon is vanwege bebouwing kwam sterk naar voren.

4.1.6. Gebied F

Afwegingen vanuit participatie

Vanuit het participatietraject was er niet veel animo om zonneparken in dit gebied te realiseren. Als voorargument werd genoemd dat er wel ruimte beschikbaar is en dat zonnepanelen goed wegvallen in de landelijke omgeving. Een ander voorargument was dat in dit gebied de combinatie tussen zon en wind goed mogelijk geacht wordt, wat vanuit een technisch en kostenefficiënt perspectief wenselijk kan zijn. Als tegenargument werd genoemd dat het een erg mooi gebied is, en dat het niet wenselijk is om in het buitengebied natuur of landbouwgrond te laten wijken voor zonnepanelen. Daarnaast zijn nadelige effecten voor de natuur genoemd als argument tegen zonneparken.

4.1.7. Gebied G

Afwegingen vanuit participatie

In het participatietraject is benoemd dat dit gebied een relatief leeg en dunbevolkt karakter heeft, waarin zonnepanelen goed weg kunnen vallen in de landelijke omgeving van het gebied. Zonnepanelen tegen natuurgebieden zou wellicht een optie kunnen zijn, maar niet in natuurgebieden zelf. Daarnaast is benoemd dat dit gebied mooi is en dat deelnemers dit graag behouden zien. Als argumenten tegen is genoemd dat zonneparken geen aantrekkelijk uitstraling hebben, dat natuur en landbouw niet mag wijken voor duurzame energie opwek en dat er zorgen zijn dat zonnepanelen nadelige milieueffecten hebben. Tot slot is ook de urgentie van zonnepanelen op daken aangestipt, om zo natuur en agrarische gronden te sparen.

4.1.8. Gebied H

Afwegingen vanuit participatie

Er is ingebracht dat de ligging aan de A12 kansen biedt voor zonnepanelen in geluidsschermen, langs de infrastructuur of bij de tankstations. De suggestie om zon nader te onderzoeken in combinatie met wind is ook benoemd, wel afhankelijk van gedegen onderzoek. Dit gebied wordt ervaren als redelijk dunbevolkt en op afstand van de kern Woudenberg, waardoor er mogelijk ruimte kan zijn voor zonnepanelen. Ook is de suggestie gegeven dat weilanden mogelijk een dubbelfunctie kunnen krijgen. Er zijn ook verschillende argumenten tegen deze locatie ingebracht, zoals niet bij woningen in de buurt en het sparen van agrarische gronden en natuur. De oproep is gedaan om eerst de daken te benutten en deze te voorzien van zonnepanelen. Ook is aangegeven dat men zonnepanelen niet mooi vindt en dat dit effect heeft op de biodiversiteit, bodem en het landschap.

4.2. Uitkomsten wind participatietraject

Tijdens samenwerksessie 2 hebben we ingezoomd op gebieden met technische potentie en die benoemd zijn in de RES. Deze reacties vatten we hieronder samen per deelgebied.

4.2.1. Gebied C1

Afwegingen vanuit participatie

Er zijn verschillende reacties op dit gebied binnen gekomen tijdens samenwerksessie 2. Er zijn zorgen geuit over de nabijheid van woningen in verband met gezondheid en welzijn. Ook kwamen zorgen over overlast betreffende geluid en slagschaduw aan de orde. Tegelijkertijd is er benoemd dat, wanneer dit aan de hand van objectieve maatstaven als theoretische potentie naar voren komt, dit verder onderzocht moet worden met de belanghebbenden in de omgeving. Hiervoor werd

de straal van 10 keer tiphoogte van een windturbine aangehaald (RvS-uitspraak). Bij deze locatie liggen er relatief minder woningen in de omgeving. Tot slot, ligt deze locatie in de buurt van het bedrijventerrein waardoor de koppeling met verbruik gezocht kan worden.

4.2.2. Gebied C3

Afwegingen vanuit participatie

Deze locatie ligt in de 'luwte' van de Utrechtse Heuvelrug, er zijn vraagtekens gezet bij de hoeveelheid wind ter plaatse. Daarnaast is genoemd dat deze locatie ver van het bedrijventerrein ligt en dat deze locatie bij voorkeur dichterbij het bedrijventerrein ligt. Tegelijkertijd is benoemd dat wanneer dit aan de hand van objectieve maatstaven als theoretische potentie naar voren komt, dit verder onderzocht kan worden met de belanghebbenden in de omgeving. Een combinatie zon en wind kan verder onderzocht worden met de mensen in de omgeving.

4.2.3. Gebied F

Afwegingen vanuit participatie

In de tweede samenwerkingsessie is benoemd dat deze locatie te dicht bij de woningen en de bebouwde kom ligt, waardoor er zorgen zijn om slagschaduw. Daarmee is het een zichtlocatie en zijn de zichtlijnen en horizonvervuiling argumenten tegen de locatie. Ook is er ingebracht dat deze locatie in de 'luwte' van de Utrechtse Heuvelrug ligt, waardoor dit als minder geschikt gezien wordt voor windenergie. Het gebied wordt beschouwd als een waardevol gebied met zoal oude natuurgebieden en elementen van de Grebbelinie. Tegelijkertijd is benoemd dat gebieden met theoretische potentie verder onderzocht kunnen worden met de belanghebbenden in de omgeving.

4.2.4. Locatie G

Afwegingen vanuit participatie

Deelnemers benoemden dat deze locatie dichtbij Scherpenzeel ligt en dat het gebied gebruikt wordt voor recreatie. Het natuurgebied dient beschermd worden en er is gewezen op het behouden van de waarde van de Grebbelinie. Er zijn vragen gesteld over de gevolgen voor biodiversiteit en het effect op het Broekerbos. Ook zijn er zorgen geuit over de gezondheidsrisico's, veiligheid, slagschaduw, geluid en verstoring van het woongenot. Ook bij deze locatie is er ingebracht dat het in de 'luwte' van de Utrechtse Heuvelrug ligt, waardoor dit als minder geschikt gezien wordt voor windenergie. Aandachtspunt bij de randen van de gemeente is de afstemming met andere gemeentes en RES-regio's over de plaatsing van windturbines.

4.2.5. Locatie A12

Afwegingen vanuit participatie

De A12 is benoemd als nader te onderzoeken gebied in de RES 1.0 Amersfoort en is ook bij de samenwerkingsessie besproken. Er is aangegeven dat het gebied rond de A12 op het eerste gezicht geschikt lijkt. Deze locatie ligt verder van de kern van Woudenberg af, waardoor er mogelijk minder overlast ervaren wordt. Aandachtspunt is uiteraard wel om rekening te houden met de buurgemeenten. Het aspect geluid is belangrijk, ook i.v.m. de geluiden die er al zijn in de omgeving. Belangrijke voorwaarde is dat de mogelijkheden voor windturbines, eventueel in combinatie met zon, verder onderzocht worden samen met de andere gemeenten en RES-regio's in de onderzoeksfase. De combinatie zon en wind kan ook qua systeemefficiëntie positief zijn. Daarnaast is de koppeling met oplaadstations aan de A12 benoemd.

Er zijn ook tegengeluiden voor deze locatie ingebracht. Zo is aangegeven dat er niet voldoende afstand tot de kern van Woudenberg is en dat windturbines niet passend zijn in een bewoond gebied. Ook zorgen om nadelige effecten op omwonenden zijn ter sprake gebracht: geluid, laagfrequent geluid, slagschaduw en gezondheid. Er is ingebracht dat dit nadelige effecten op de natuur heeft en slecht is voor de vogelstand. Tot slot, is horizonvervuiling als argument aangestipt.

Bijlage 1: enquête zon en wind Woudenberg

Introductie

Samen met u willen we de mogelijkheden onderzoeken voor het opwekken van duurzame zon- en windenergie. Met deze enquête willen we u daar graag een paar vragen over stellen.

Er is nu nog niet besloten over locaties voor grootschalige energieopwekking. In deze enquête staan vragen over duurzame energieopwekking in het algemeen. Daarnaast worden vragen gesteld over de locaties voor zon en wind.

Het invullen duurt ongeveer 5 minuten. U heeft tot 7 december de gelegenheid om deze enquête in te vullen. De resultaten van de enquête worden aan de gemeenteraad gepresenteerd. Alle inzendingen zijn anoniem en worden met zorg voor uw privacy verwerkt.

Introducerende vragen

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

Ik vind klimaatverandering een belangrijk thema.

- A. Heel erg mee eens
- B. Eens
- C. Neutraal
- D. Oneens
- E. Heel erg mee oneens

Ik vind dat de CO₂-uitstoot teruggedrongen moet worden.

- A. Heel erg mee eens
- B. Eens
- C. Neutraal
- D. Oneens
- E. Heel erg mee oneens

Ik vind duurzame energieopwekking belangrijk.

- A. Heel erg mee eens
- B. Eens
- C. Neutraal
- D. Oneens
- E. Heel erg mee oneens

Vragen over duurzame energieopwekking uit zon & wind

Het is belangrijk dat Woudenberg ook bijdraagt aan het lokaal opwekken van energie. Dit doet de gemeente door maximaal in te zetten op het benutten van grote daken voor zon, een zoekgebied voor zon en wind langs de A12 in samenwerking met omliggende gemeentes, en het onderzoeken van andere locaties. We willen graag met u het gesprek voeren over mogelijke locaties voor zonneparken en windturbines.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen:

Het is belangrijk dat Woudenberg ook bijdraagt aan het lokaal opwekken van energie:

- A. Helemaal mee eens
- B. Eens
- C. Neutraal
- D. Oneens
- E. Helemaal mee oneens

In de gemeente Woudenberg is genoeg ruimte beschikbaar om hernieuwbare energie op te wekken

- A. Helemaal mee eens
- B. Eens
- C. Neutraal
- D. Oneens
- E. Helemaal mee oneens

Wat vindt u belangrijk bij het afwegen van geschikte locaties? Waar kiest u als eerste voor? U kunt 3 antwoorden aankruisen.

- A. Inpassing in het landschap
- B. Aansluitingskosten. Plaatsen waar het makkelijk op het bestaande energienetwerk aangesloten kunnen worden zijn goedkoper in ontwikkeling.
- C. Het combineren van functies
- D. Combineren van zon en/of wind met infrastructuur, zoals snelwegen en spoorwegen
- E. Combineren van zon en/of wind met bestaande bedrijventerreinen
- F. Omgevingseffecten minimaliseren
- G. Anders, namelijk...

Wat vindt u belangrijk bij zon op land? U kunt 3 antwoorden aankruisen.

- A. Locatie vind ik belangrijk
- B. De impact op de omgeving vind ik belangrijk
- C. Ik vind het belangrijk dat het zonnepark in eigendom van Woudenbergers is
- D. De opbrengt van het zonnepark
- E. De kosten van de bouw van het zonnepark
- F. De grootte van het zonnepark
- G. Hoe het zonnepark eruitziet
- H. De inpassing in de natuur
- I. Anders, namelijk:

Ook windturbines kunnen een bijdrage leveren aan de elektriciteitsvraag van de gemeente. Aangezien Nederland een echt windland is, is wind de meest efficiënte en goedkoopste vorm van duurzame energie. Daarom is in het Klimaatakkoord afgesproken dat er in 2030 49 TWh wind op zee gerealiseerd moet zijn. Daarnaast zal er 35 TWh uit wind en zon op land opgewekt moeten worden. Bij een afweging voor geen of minder windturbines, is de vraag naar zonneparken groter en vice versa.

Bij het plaatsen van een of meerdere windturbines, wat zijn voor u de meest belangrijke factoren waar rekening mee gehouden moet worden? U kunt 3 antwoorden aankruisen.

- A. Hoogte van de turbine
- B. Hoeveelheid turbines
- C. Locatie van de turbines
- D. Het voorkomen van overlast aan mezelf en omwonenden
- E. De hoeveelheid energie die met de turbines opgewekt kan worden
- F. Hoe de turbine eruitziet
- G. Inpassing in de natuur
- H. Lokaal eigendom
- I. Anders, namelijk:

Demografie

Wat is uw leeftijd?

- A. -25
- B. 25-40
- C. 41 - 60
- D. 61-67
- E. 67+

Wat is uw woonsituatie?

- A. Ik woon in de dorpskern
- B. Ik woon in het buitengebied
- C. Ik woon niet in Woudenberg, maar ik onderneem hier wel
- D. Anders